

48. fejezet — A gyermek reakciója

...az ingerlésre — A gyermekeknek szól a figyelmeztetés, hogy engedelmessé legyenek szüleiknek az Úrban, de a szülőknek is szól egy parancs: ne ingereljék őket, hogy el ne keseredjenek. {CG 279.1}

Sajnos sokszor inkább felingereljük, mint meggyőzzük a gyermeket. Láttam egy anyát, aki kiragadott kicsinye kezéből egy gyermeke számára kedves tárgyat, aki persze nem értette, hogy mindez miért történik, és természetesen megbántva érezte magát. Azután veszekedés következett, s amennyire kívülről meg lehetett ítélni, súlyos fenytéssel zárult az eset. Az anya azt hitte, ezzel győzött, pedig az összetűzés biztosan mély nyomot hagyott a gyermek lelkében, amit nem lehet könnyen kitörölni. Az oktan szülő nem gondolta végig, milyen hatása lesz tetteinek, s durva, szenvedélyes viselkedése a legrosszabb indulatokat ébresztette a gyermek szívében, amelyek minden hasonló alkalommal újraélednek, és egyre csak erősödnek. {CG 279.2}

...a hibakeresésre — Nincs jogotok komor felhőkkel homályosítani gyermekeitek boldogságát a jelentéktelen hibák szigorú bírálata és az örökös hibakeresés által! A rosszat a maga valóságában kell bemutatni, hogy megelőzzük ismétlődését, de nem szabad a gyermeket reménytelenségben hagyni. Vigasztaljátok és bátorítsátok őket, hogy megjavulhatnak és bizonyíthatják jó szándékaikat, s biztosítsátok őket arról, hogy bíztok bennük és megbocsátotok nekik. A legtöbb gyermek vágyik arra, hogy jó és engedelmes legyen, de ehhez segítségre és bátorításra van szüksége. {CG 279.3}

...a túl szigorú fegyelmezésre — Mennyire meggyalázzák Istent azokban a családokban, ahol nem értik igazán, hogy mit jelent a valódi fegyelem! Így a gyermekeknek is zavaros fogalmaik vannak a rendről és fegyelemről. A túlzott szigor, az örökös bírálat és a szükségtelen korlátozások végül a tekintély iránti tiszteletlenségre, s a Krisztus által betöltött törvény semmibe vételére vezetnek. {CG 279.4}

A szülők durva és erőszakos lelkületet tanúsítanak gyermekeik iránt, s ezzel felébresztik bennük a konokságot és makacs ellenszegülést. Így mulasztanak el jó befolyást gyakorolni rájuk. {CG 280.1}

Nem látjátok, hogy a nyers szavak ellenállásra ingerelnek? Vajon mit tennétek, ha veletek olyan kíméletlenül bánná valaki, mint ahogyan ti teszitek gyermekeitekkel? Kötelességetek gondolkodni, az okból következtenni. Amikor szidjátok vagy indulatosan felpofozzátok őket - tudva, hogy túl kicsik a védekezéshez -, megkérdeztétek-e már magatoktól, vajon rátok hogyan hatna ugyanez a bánásmód? Gondoltatok-e már arra, hogy benneteket milyen érzékenyen érintenek a bíráló és feddő szavak? Milyen könnyen megbántva érzitek magatokat, ha valaki nem értékeli képességeiteket! Ti magatok is csak növekvő gyermekek vagytok. Gondoljátok csak meg, mit érezhetnek gyermekeitek, amikor nyers, metsző szavakat szóltok hozzájuk, s szigorúan megbüntetik őket olyan hibákért, amelyek fele annyira sem sértik Istent, mint a ti durva bánásmódotok. {CG 280.2}

Sok, magát kereszténynek valló szülő megtéretlen. Krisztus nem lakik hit által a szívükben. Nyersségük, meggondolatlanságuk, fékezetlen indulataik ellenszenvet ébresztenek gyermekeikben, és elidegenítik őket minden vallásos útmutatástól. {CG 280.3}

...az állandó bírálgatásra — Miközben igyekszünk a rosszat kijavítani, óvakodnunk kell a folytonos hibakereséstől és megrovástól, mert az állandó figyelmeztetés egyáltalán nem megújító hatású. Sokan, és gyakran éppen azok, akik a legérzékenyebb lelkülettel bírnak, képtelenek fejlődni a kíméletlen kritika légkörében. A virágok nem nyílnak ki a fagyos szélben! {CG 280.4}

Az így előidézett csüggedés és reménytelenség gyakran a közöny vagy a dacos ellenállás külszíne alá rejtőzik. {CG 281.1}

...a parancsra és szidásra — Némely szülő sokszor vihart kavart maga körül, mert nem tud uralkodni indulatain. Ahelyett, hogy szeretettel kérnék a gyermekeket, hogy tegyék meg ezt vagy azt, zsémbes hangon parancsolgatnak nekik, s ajkukon gyorsan terem a meg nem érdemelt bírálat és szidás. Szülők, ha így folytatjátok, tönkreteszitek gyermekeitek boldogságát és kiörlitek belőlük a jóra való törekvést. Engedelmeskednek ugyan, de nem szeretetből, hanem félelemből. Nem szívből teszik, amit tesznek. A parancs

teljesítése számukra csak robot, ahelyett, hogy örömet lelnének benne, s ezért gyakran elfelejtik pontosan követni utasításaitokat, amiből csak még nagyobb baj lesz, s idegességetek még kellemetlenebbé teszik életüket. A hibakeresés ismétlődik, egyre élénkebb színekben tárjátok eléjük rosszaságukat, míg végül úrrá lesz rajtuk az elkeseredés, és nem is törődnek vele többé, hogy kedvetekben járnak-e, vagy sem. A „nekem mindegy” lelkülete fog uralkodni rajtuk, s az otthonukon kívül kezdik a boldogságot és örömöket keresni. Utcai társaságba keverednek, s nem kell hozzá sok idő, hogy romlottabbakká váljanak, mint azok közül a legrosszabbak! {CG 281.2}

...a zsarnoki viselkedésre — A szülők akaratát krisztusi fegyelemnek kell uralnia. Ha Isten Lelke irányítja őket, minden bizonnyal tekintélyük lesz gyermekeik előtt. Ám ha ridegek és túl sokat követelnek, akkor olyan munkát végeznek, amit maguk sem tudnak majd jóvátenni. Zsarnoki viselkedésükkel az igazságtalanság érzését keltik gyermekeikben. {CG 281.3}

...az igazságtalanságra — A gyermekek észreveszik és megérik a legkisebb igazságtalanságot is. Némelyik úgy elcsügged, ha ilyesmit tapasztal, hogy később sem a hangos parancsnak nem engedelmeskedik, sem a büntetés fenyegetésével nem törődik. Nagyon sokszor váltanak ki lázadást a szülők helytelen fegyelmezésükkel, pedig a megfelelő módszerrel jó és kiegyensúlyozott jellemet formálhattak volna gyermekeikben. Az olyan anya, aki nem tud magán uralkodni, nem alkalmas gyermekek irányítására. {CG 282.1}

...a megrángatásra vagy pofonra — Gondoljátok, hogy amikor egy anya megrángatja vagy felpofozza gyermekét, ezzel a keresztény jellem szépségét mutatja be neki? Nem! Éppen ellenkezőleg: csak gonosz indulatokat ébreszt fel szívében, s a gyermek ettől egyáltalán nem fog megjavulni. {CG 282.2}

...a méltatlankodó szavakra — Krisztus készségesen megtanítja az apáknak és anyáknak, hogyan váljanak igazi nevelőkké. Azok, akik az Ő iskolájában tanulnak, soha nem beszélnek majd szigorú, méltatlankodó hangnemben, mert az ilyen modor sérti a fület, fárasztja az idegrendszert, fejfájást okoz, és olyan hangulatot teremt, amely lehetetlenné teszi a gyermek számára, hogy megfékezze indulatait. Gyakran éppen ez az oka, hogy a gyerekek tiszteletlenek szüleikkel szemben. {CG 282.3}

...a gúnyra és lekicsinylésre — A szülőknek nincs joguk szidni, becsmérelni, lekicsinyelni gyermekeiket. Hogyan is tehetnének gúnyos megjegyzéseket azokért a rossz tulajdonságokért, amelyeket éppen tőlük örököltek? Az ilyen nevelési módszer sohasem gyógyít ki a gonoszságból! Isten szavának példáival intsétek és dorgáljátok önfejlő gyermekeiteket! Az „Így szól az Úr”-ral tárjátok eléjük követelményeiteket. Az Úr szavaként elhangzó megrovás sokkal hatásosabb, mint a szülők ajkáról szüntelen pergő indulatos zsörtölődés. {CG 282.4}

...a türelmetlenségre — A szülők türelmetlensége türelmetlenséget vált ki a gyermekekből is. A belőlük felszínre törő indulatosság a kicsinyekben is hasonló indulatokat ébreszt, s felébreszti természetük rossz vonásait... Valahányszor elvesztik önuralmukat, és türelmetlenül szólnak vagy tesznek, Isten ellen vétkeznek. {CG 283.1}

...a szidás és rábeszélés váltakozására — Sokszor láttam gyermekeket, akiktől ha megtagadtak valamit, sikítva és toporzékolva a földre vetették magukat, míg a következtelen anya hol szidással, hol rábeszéléssel próbálta megnyerni őket. Ez az eljárás csak táplálja a gyermekekben az indulatosságot. A legközelebbi alkalommal ugyanúgy megismétlik helytelen viselkedésüket, abban bízva, hogy hasonló sikert érnek el, mint előzőleg. Így okozza a vessző visszatartása a gyermek romlását. {CG 283.2}

Az anyának nem szabad megengednie, hogy a gyermek akár csak egyetlen esetben is győzelmet arasson felette. Ha ezt megvalósítja, később nem lesz szüksége arra, hogy szigorú büntetésekhez folyamodva legyen kénytelen tekintélyét fenntartani. A határozott és biztos kéz, a szerető, kedves szavak együttesen elérik a kívánt eredményt. {CG 283.3}

...a határozottság és elszántság hiányára — Nagy kárt okoz a határozottság és elszántság hiánya. Ismertem szülőket, akik azt mondták gyermekeiknek, hogy nem kaphatod meg ezt vagy azt, azután megennyhülve úgy érezték, túlzottan szigorúak voltak, s mégis megadták nekik, amit előzőleg megtagadtak. Ezzel a viselkedésükkel élethosszig tartó károkat okoztak. Nem szabad figyelmen kívül hagynunk a lélekben uralkodó

egyik nagy törvényszerűséget, miszerint a vágyva vágyott dolgok utáni törekvés - ha minden kétséget kizáró módon, minden reményt kioltva, határozottan megtagadják - megszűnik, s a gondolatok másfelé terelődnek. Ám amíg csak egy szikrányi remény is van azt megszerezni, addig az ember további erőfeszítéseket tesz, hogy hozzájusson... {CG 283.4}

Amikor a szülőknek szükséges közvetlen parancsot adniuk, az engedetlenség büntetése olyan magától értetődő legyen, mint a természet törvénye. Az ilyen szilárd irányítás alatt álló gyermekek jól tudják, hogy ha valami tiltott számukra, azt semmilyen csellel vagy erőfeszítéssel nem szerezhetik meg. Ily módon már korán megtanulnak engedelmessé válni, s ezáltal sokkal boldogabbak lesznek. A határozatlanul nevelt és elkényeztetett gyermekek állandóan arra számítanak, hogy akár rábeszéléssel, akár sírással és duzzogással, de sikerül kiereszkedniük kívánságuk teljesítését, vagy végső esetben megkockáztathatják az engedetlenséget is anélkül, hogy el kellene szenvedniük az érte járó büntetést. Így az állandó vágyakozás, reménykedés és bizonytalanság állapotában élnek, ami nyugtalanná, könnyen ingerelhetővé és engedetlené teszi őket. Isten úgy tekint szüleikre, mint akik tönkreteszik e gyermekek boldogságát. Ez a helytelen és gonosz félnevelés okozza ezrek és ezrek lelkiismeretlenségét, hitetlenségét, és sokak pusztulását, akik a keresztény nevet viselték. {CG 284.1}

...a szükségtelen korlátozásokra — Ha idősebb szülőknek vannak fölnevelésre váró kicsiny gyermekeik, akkor az apa általában úgy gondolkodik, hogy gyermekeinek is ugyanazt a nehéz és fáradságos utat kell végigjárniuk, amit ő tapasztalt egy életen át. Nehezen érti meg, hogy a gyermek életét a szülőknek kell a lehető legkellemebbé és boldogabbá tenniük. {CG 284.2}

Sok szülő megtagadja gyermekeitől még a biztonságos és ártatlan örömeiket is, mert rettegenek attól, hogy ezzel a törvénytelen dolgok iránti vágyat ébresztik fel bennük. A káros élvezetektől való félelmükben megtagadják kicsinyeiktől azoknak az egyszerű kikapcsolódásoknak az örömét is, amelyek nagy gonoszságoktól őriznék meg őket. A gyerekek, mivel látják, hogy nem érdemes szüleik jóváhagyására várniuk, nem is kérik azt, inkább lopva szerzik meg a tiltottnak gondolt örömeiket. Így rombolódik le a szülő és gyermek közötti bizalom. {CG 285.1}

...az ésszerű kiváltságok megtagadására — Ha az apának és anyának nem volt felhőtlen gyermekkoruk, miért kell gyermekeik boldogságát is beárnyékolniuk saját veszteségük miatt? Az apa talán úgy érzi, ez az egyetlen biztonságos nevelési módszer; de nem mindenki gondolkozik egyformán. Minél jobban próbál korlátozni, annál féltelenebb lesz a vágy a gyermekben a tiltott dolgok után, s a végső eredmény: engedetlenség a szülői tekintéllyel szemben. Az apa bánkódni fog fia önfejűsége miatt, s szívét fájdtja majd annak lázadása. Nem volna hát jobb, ha beismerné tévedését, hogy a gyermek azért engedetlen, mert ártatlan dolgokat is eltiltott tőle? Az ilyen szülők úgy gondolják, elegendő magyarázat, hogy ők megtiltották, s ezzel le van zárva az ügy. Ám ne feledjék: gyermekeik értelmes lények, s úgy kell bánniuk velük, ahogyan szeretnék, hogy mások bánjanak övelük. {CG 285.2}

...a túlzott szigorúságra — Azok a szülők, akik természetüknél fogva uralkodói lelkülettel bírnak, s túl szigorúak gyermekeikkel, nem nevelik őket helyesen. Szigorúságukkal a legvadabb indulatokat kavarnak fel az emberi szívben, s gyermekeiket az igazságtalanság rossz érzésével hagyják magukra. Gyermekeikben azokkal a tulajdonságokkal fognak szembetalálkozni, amelyeket ők adtak át nekik. {CG 286.1}

Az ilyen szülők csak eltávolítják Istentől gyermekeiket, amikor vallásos dolgokról beszélnek nekik. Eljárásaikkal, az igazság helytelen képviselésével a keresztény vallást nem vonzóvá, hanem visszataszítóvá tették számukra. A gyermekek azt fogják mondani: „Ha a vallás ilyen, akkor ebből bizony nem kérek.” Így vetik meg a gyermekek önkényuralmat gyakorló szüleik hatására a mennyi törvényét és irányítását, s a helytelen nevelés örök végzetüket okozza. {CG 286.2}

A nyugodt és csendes módszer — Ha a szülők szeretnék, hogy gyermekeik kedvessé váljanak, soha ne szóljanak hozzájuk ridegen. A legtöbb anya megengedi magának, hogy ideges, ingerült legyen. Ilyenkor a gyermek felé kapkodó, harsány hangon beszél, pedig ha nyugodtan, szelíden szólna hozzá, ez nagyban hozzájárulna, hogy jó kedélyállapotban őrizze meg kicsinyét. {CG 286.3}

Szerető esdeklés — Az apának mint a család papjának türelmesen és gyengéden kell bánnia gyermekeivel. Vigyáznia kell, nehogy harcias lelkületet ébresszen bennük. Bár a törvényszegést nem szabad figyelmen kívül hagynia, mégis van olyan módja a rendreutasításnak, amely nem ébreszt gonosz indulatokat az emberi szívben. Beszéljete szeretettel kicsinyeitekkel, s mondjátok el nekik, hogy a Megváltó mennyire szomorkodik cselekedetük miatt. Azután térdeljete le velük a kegyelem trónja elé, ajánljátok fel őket Krisztusnak, imában kérve, hogy könyörüljön rajtuk, s vezesse őket megtérésre. Az ilyen fegyelmezés többnyire megtöri a legcsökönyösebb szívet is. {CG 286.4}

Isten azt szeretné, ha egyszerűen bánnánk gyermekeinkkel. Felelősek vagyunk értük, s nem szabad elfelejtenünk, hogy nem rendelkeznek az idősebb és tapasztaltabb emberek tudásával. Ha nem csinálnak mindent úgy, ahogyan mi elképzeljük, azt érezzük, időnként megérdemelnek egy-egy szidást. Ám ez nem oldja meg a problémát. Vigyétek őket az Üdvözítő elé, és mondjátok el mindent az üggyel kapcsolatban, azután higgyétek, hogy az Ő áldása nyugszik majd meg rajtuk. {CG 287.1}